

A ROMÁNIAI ÁLLAMI EGÉSZSÉGÜGY IS „FELFEDEZHETI” A HOSPICE SZOLGÁLTATÁST AZ EGYHÁZAK ÉS A CIVILEK UTÁN

Vérszegény palliatív kezelési tervek

Több évtizedes késéssel végre Románia is felsorakozna a civilizált országok sorába a palliatív kezelés bevezetése és állami finanszírozása terén. A bukaresti szakhatóságok eddig mellőzték a gyógyíthatatlan betegek alap- és szakellátását, ugyanakkor még most is szinte teljesíthetetlen követelményeket támasztanak a hiánypótlásra törekedő civil szervezetekkel szemben.

» SZUCHER ERVIN

A kinek közvetlen környezetében volt már gyógyíthatatlan állapotba került daganatos, vagy demenciában szenvedő beteg, jól tudja, mit jelent a palliatív kezelés, pontosabban annak a hiánya. Ugyanis a romániai egészségügyi rendszer eddig nem fordított figyelmet; a kezelés jobbára nyugtatók és fájdalomcsillapítók adagolásában merült ki. Eközben a civilizált világban régóta bevezették az úgynevezett hospice ellátást, amely a súlyos betegségük végstadiumában levő, elsősorban daganatos betegek humánus, összetett ellátását jelenti multidiszciplináris csoport (orvosok, ápolók, gyógytornászok, pszichológusok vagy mentálhigiénés szakemberek, szociális munkások, lelkesítők, dietetikusok és képzett önkéntesek) segítségével.

Am most – több évtizedes késéssel – a bukaresti egészségügyi minisztérium helyrehozna teljesen érthetetlen mulasztását. „Valóban nagyon el vagyunk maradva a palliatív kezelést biztosító hospice központok létesítésével és működtetésével. A minisztérium minden ez irányú kezdeményezést támogat, függetlenül attól, hogy a kórházakat fenntartó helyhatóságoktól, a civil társadalom vagy az egyház részéről érkeznek” – jelentette ki a napokban Marosvásárhelyen Alexandru Rafila tárcavezető. A miniszter arra biztatta a kórházmenedzsereket, hogy a tevékenységbe vonják be az egyházak képviselőit is.

Kérdésünkre, hogy miért csak harminchárom esztendővel a rendszer-

A legnehezebb időszakban. A hospice ellátás a súlyos betegségük végstadiumában levő betegeken segít

váltást követően jutott a minisztérium illetékeseinek eszébe az állami hospice szolgáltatás megteremtése és a privát szféra jelentősebb támogatása, Rafila ingerlékeny vált. A miniszternek nem tetszett, hogy ezt miért tőle kérdezzük: megítélés szerint akár az RMDSZ is kezdeményezhette volna a palliatív kezelés felkarolását, „elvégre az évek során több egészségügyi minisztere is volt”. A szociáldemokrata politikus arra is kitért, hogy a liberális párt képviselői hosszabb ideig álltak az egészségügyi tárca élén, mint a PSD-sek. „Nem hinném, hogy így kellene ehhez a kérdéshez viszonyulni” – fejtette ki álláspontját Alexandru Rafila.

Akadályozva támogatják

Eközben a miniszter egy pillanattal sem tagadta, hogy az állam adós a palliatív kezelés biztosítása terén, mely feladatot jelen pillanatban sokkal inkább a civil társadalom és az egyházak által létrehozott karitatív szervezetek látják el. A román hatóságok olyan körülmények között szeretnék végre meghonosítani a palliatív kezelést, hogy az ország vállalta a kórházi ágyak számának jelentős csökken-

tését. Ez uniós előírás, amelyet fokozatosan kell 2030-ig életbe ültetni. „Ezt nem mi találtuk ki, világszerte ez a trend. Mindenütt visszaveszünk a kórházi ágyakból, kivételt mindössze a majdani palliatív kezelési részlegek jelentenek” – válaszolta lapunk érdeklődésére Alexandru Rafila.

Romániában a háromféle hospice ellátás közül lényegében csak kettő működik: az otthoni és az intézeti hospice. A harmadik ágazat, a klinikai palliatív ellátás csupán néhány magánkórházban van jelen. Erdélyben főként a történelmi magyar egyházak szervezetei – a Kolozsváron székelő Diakóniai Keresztyén Alapítvány és a gyulafehérvári Caritas – végeznek efféle betegközpontú gondozást. A karitatív ellátást az egészségbiztosítási pénztár csak részben finanszírozza: biztosítja a hospice házak fenntartását, de nem támogatja az otthoni betegellátást. Utóbbit a munkaügyi minisztérium segíti – némi aprópénzzel.

Amúgy a hospice szolgáltatás nem csak anyagi akadályokba ütközik. „Olyan jogi feltételekkel szembesülünk, amelyeknek szinte lehetetlen eleget tenni” – hívta fel a figyelmet Péter György, a Caritas ágazati igaz-

gatója. A legnagyobb gondot a palliatív kezeléshez megkövetelt kompetenciával rendelkező orvosok hiánya jelenti. Egy-egy intézmény hiába rendelkezik szakképzett személyzettel: ha nem talál egy okleveles irányító orvost, csak félhivatalosan működhet. „A 32 férőhelyes székelyudvarhelyi Szent Lukács-központunk nem köthet szerződést az egészségbiztosítási pénztárral, mert hiányzik a kompetenciával rendelkező orvos. Szakszemélyzetünk otthoni beteggondozóként került nyilvánosságba. Ilyen körülmények közt csak szociális támogatásra számíthatunk, ami lényegesen kevesebb, mint amennyit a biztosító fizetne. Magyarán: csak pult alatt van kielégítve a hospice iránti igény” – taglalta az igazgató.

Értékelni az életet és a beteget

Az Egészségügyi Világszervezet megfogalmazásában a palliatív ellátás a beteg hatékony és teljes körű ellátása akkor, amikor a betegség nem reagál a gyógyító célú kezelésekre, és amikor a fájdalom és egyéb tünetek enyhítése pszichológiai, szociális és spirituális problémák megoldása kiemelkedő jelentőségű feladat. Átfogó célja a lehető legmagasabb életminőség biztosítása a beteg és családja számára. A palliatív ellátás értékeli, becsüli az életet, a haldoklást természetes folyamatnak tekinti. Hangsúlyozza a fájdalomcsillapítás és más kínzó tünetek enyhítésének fontosságát, magában foglalja a betegellátás fizikai, pszichológiai és spirituális oldalát, valamint támogató rendszert biztosít, amely segíti a beteget, hogy a halál pillanatáig a lehetőségek szerint aktívan élhessen, és segíti a családot, hogy a betegség és a gyász idején megbirkózzanak a nehézségekkel.

A palliatív ellátás célja nem a betegség gyógyítása, hanem a daganatos betegség gyógyíthatatlan stádiumába került páciensek fájdalmának és egyéb kínzó tüneteinek csökkentése, megszüntetése. A palliatív ellátás az alap- és szakellátás szintjén egyaránt működik. A civilizált országok állami egészségügyi rendszerében térítésmentesen igénybe vehető.

» A palliatív ellátás célja nem a betegség gyógyítása, hanem a daganatos betegség gyógyíthatatlan stádiumába került betegek fájdalmának és egyéb kínzó tüneteinek csökkentése, megszüntetése.

KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ. FORRÁS: 123RF

krónika
ERDÉLYI MAGYAR KÖZLETTI NAPILAP

Megjelenik munkanapokon.
Felelős kiadó:
Príma Press Kft.
535600 Székelyudvarhely,
Bethlen Gábor u. 55.
tel.: 0266-218361
ISSN: 1454-7821

Vezető szerkesztő:
Rostás Szabolcs

Ügyvezető: Nemes László
Lapszerkesztők:
Balogh Levente, Páva Adorján
Főmunkatársak:
Pap Melinda, Pataky István

Rovatvezető: Bálint Eszter (erdélyi tudósítások, gazdaság)
Rovatszerkesztők:
Balogh Levente (politika),
Kiss Judit (kultúra),
Vásárhelyi-Nyemec Réka (sport),
Deák Szidónia (színes világ),
Gráf Botond (szolgáltatás, műsor)

Tudósítók: Bíró Blanka (Sepsiszentgyörgy – 0733-969681), Szucher Ervin (Marosvásárhely – 0726-720403), Vásárhelyi-Nyemec Réka (Nagyvárad – 0726-720292)
Olvasószerkesztő: Jakab Márta
Lapterv: Mihály László
Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Szerkesztőség: 400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám
tel.: 0264-705205, e-mail: kronika@kronika.ro

Terjesztés, előfizetés: 0264-705205 (Kolozsvár), 0265-260170 (Marosvásárhely), 0266-371100 (Csíkszereda), 0266-218361 (Székelyudvarhely), 0266-361201 (Gyergyószentmiklós)

Előfizetési módok, árak, határidők:

Előfizetés felvétele	Kézbesítés	Ár (1 hónapra)	Előfizetési határidő
nálunk	általunk	42 lej	kb. 23-a (ha ez nem munkanap, akkor +1 nap)

Előfizetési lehetőségek nálunk:

ügyfélszolgálatunkon; saját terjesztési hálózatunkban lapkihordóinknál; vidéki partnerboltjainkban, online (www.kronikaonline.ro/elfozetes/csomaganlat)

A Krónika reklámfelületeit a Transversum Media Trade ügynökség értékesíti.

Elérhetőségek:
0726-720286
reklam@transversum.ro

www.transversum.ro